GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 78. *Duminecă 7 (19) Aprilie* **1885.**

Nou abonamentŭ
la
„Gazeta Transilvaniei.“

Cu 1 Aprilie st. v. 1885 s'a începutŭ unŭ nou abonamentŭ, la care invitămŭ pe onorații amicĭ și sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:
Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ 3 fl.
„ șése „ 6 „
„ unŭ anŭ 12 „
Pentru România și străinătate:
pe trei lunĭ 9 francĭ
„ șése „ 18 „
„ unŭ anŭ 36 „
în anrŭ séu în hârtiă cu adausulŭ agiului.

Rugămŭ pe domnii abonențĭ, ca sĕ binevoiască a-șĭ reînoi de cu vreme abonamentulŭ, ca sĕ nu se întrerupă espedițiunea ḍiarului.

Administrațiunea „Gazeteĭ Transilvaniei“

Brașovŭ, 6 (18) Aprilie 1885.

Alaltăerĭ s'a începutŭ în adunarea deputațilorŭ din Peșta a doua discusiune asupra proiectului de reformă alŭ camerei magnațilorŭ séu, mai bine ḍisŭ, asupra modificărilorŭ, ce le-au făcutŭ la acestŭ proiectŭ magnații, pe basa cunoscutului compromisŭ cu guvernulŭ.

S'au rostitŭ cu acéstă ocasiune cuvintele: *liberalismŭ și democrația*, cuvinte odinióră sfinte, dér aḍi fără nicĭ unŭ farmecŭ pentru „părinții patriei“ din Șandor-utcza.

A vorbi de liberalismŭ și de democrația în parlamentulŭ maghiarŭ a fostŭ până acum celŭ puținŭ la modă, a fostŭ unŭ felŭ de „sport“ alŭ unorŭ ambițioșĭ, carĭ vênau după popularitate, îmbătândŭ lumea cu frasele cele mai bombastice. Astăḍĭ însĕ nicĭ vorbele nu mai au trecere, căcĭ ce privesce faptele, nu s'a vĕḍutŭ până acum în Ungaria nicĭ o urmă de liberalismŭ și democratismŭ adevĕratŭ.

Celŭ ce odinióră s'aflá în fruntea ambițioșilorŭ cu limbarița liberalismului și democratismului, actualulŭ ministru președinte Tisza a devenitŭ după ḍece anĭ, de când gustă din fructulŭ puterii, celŭ mai înfocatŭ sacerdotŭ alŭ ideilorŭ reacționare. Proiectulŭ de reformă alŭ camerei magnațilorŭ și modificarile ce s'au făcutŭ într'însulŭ, cu consimțĕmêntulŭ guvernului, suntŭ cea mai viuă dovadă despre acésta.

Fórte nemeritŭ a caracterisatŭ Daniel Irányi din stânga estremă numitulŭ proiectŭ ḍicêndŭ, că viitórea cameră a magnațilorŭ va fi pentru ântêiu mai aristocraticŭ, și alŭ doilea va fi póte mai independentŭ de guvernŭ, decâtŭ cea de până acuma, dar va fi totodată mai independentă și de opiniunea publică precum și de voința poporului. Astfelŭ conflictele dintre ambele camere se vorŭ înmulți și înăspri în viitorŭ și precum la 1848 ministrulŭ-președinte Battyany, primindŭ gratulĕrile amicilorŭ sĕi, ḍise: „sunt ministru-președinte, dar numai din grația lui Kossuth“, așa va fi în viitorŭ și d. Tisza ministru-președinte numai din grația camerei magnațilorŭ. Punctulŭ de gravitațiune alŭ legislațiunei va trece în ast-felŭ de împrejurărĭ la acéstă cameră, ceea ce nu se unesce cu postulatele parlamentarismului.

Și pentru unŭ proiectŭ de reformă ca acesta, care deschide porțile oligarchiei și sapă grópa democrației, — „liberalulŭ“ ministru-președinte se face luntre și punte, amenințândŭ chiar cu retragerea sa.

D-lŭ Tisza a sciutŭ, că prin punerea cestiunei de cabinetŭ va sparge numai fundulŭ unei buțĭ góle, căcĭ slugarnica maioritate la tóte se gândesce, numai la accea nu, ca sĕ lase puterea din mână și sĕ scape din gură osulŭ de rosŭ.

Nu mai încape îndoiélă, că maioritatea tiszaistă va votá cu tótă supunerea modificările propuse de camera magnațilorŭ. Intre aceste modificărĭ se află și una, ce caracterisézâ fórte multŭ atitudinea d-lui Tisza, care pentru a rĕmâné la putere a trebuitŭ sĕ-șĭ calce pe iuimă și se renunțe la dorința ce o avea, de a vedé în rêndulŭ magnațilorŭ și pe marele rabinŭ alŭ Evreilorŭ. D. Tisza n'are norocŭ cu Evreii, a pățit'o cu legea pentru căsătoriile mixte, și acumŭ trebue, cu delăturarea tuturorŭ precauțiunilorŭ sale politice, sĕ pledeze înaintea adunărei deputațilorŭ pentru ștergerea rabinului jidovescŭ din lista magnațilorŭ.

Retragerea acésta este cu atâtŭ mai rușinósă, cu câtŭ guvernulŭ a pusŭ mare greutate la începutŭ pe admiterea acestui unicŭ jidovŭ în aristocrata cameră, propunêndŭ însușĭ guvernulŭ paragrafulŭ din cestiune, pe care acum îlŭ retrage. Pentru guvernŭ, ḍise Helfy, acestŭ paragrafŭ este de mare importanță, Israeliții nu merită marea crudelitate, cu care-i tractéză d. Tisza, căcĭ a nu primí paragrafulŭ acesta nu este încă crudelitate; dar a întroduce pe cineva cu puterea în camera magnațilorŭ și a te învoi apoi ca érășĭ sĕ fie datŭ afară: acésta este o crudelitate.

Cruda sórte a rabinului jidovescŭ a formatŭ preocupațiunea principală în ședința de Joi a deputațilorŭ. Acésta ilustréză fórte bine spíritulŭ întregei reforme. Despre sêrmana țéră și despre și mai sêrmanele popóre ale acestei țĕrĭ puțină vorbă s'a făcutŭ. Raportulŭ maiorității s'a mărginitŭ numai a'șĭ esprima părerea de rĕu pentru ce i s'a întêmplatŭ rabinului, punêndŭ în vedere, că acesta va puté întrá în staululŭ aristocraticŭ pe o portiță laterală. Rabinulŭ mai lipsesce, pentru ca patria și interesele poporațiunii ei sĕ fiă salvate.

CRONICA POLITICĂ.

In privința încurcăturilorŭ ce s'au ivitŭ de câtva timpŭ între **Rusia** și între **Anglia** în Asia centrală pare că lucrurile s'ar fi îmbunătățitŭ în câtva. Cam de pe la 14 Aprilie n. se pare că lucrurile au luatŭ o direcțiune mai spre pace. După cum s'a pronunțatŭ Gladstone în camera comunelorŭ, guvernulŭ englezŭ, caută sĕ se feréscă de rĕsboiu. Și Țarulŭ sĕ fi telegrafatŭ la Berlinŭ, că elŭ doresce tare, ca conflictulŭ sĕ se termine pe calea păcii. Adevĕratulŭ ațițătorŭ la rĕsboiu ar fi vice-regele din India lordulŭ Dufferin, care stăruesce ca trupele indiene și englese sĕ inainteze spre Chettah. Discursulŭ, care l'a adresatŭ Dufferin către representanța din Lahore, este fórte rĕsboinicŭ. Nu póte omulŭ înțelege unŭ limbagiu atâtŭ de ațițătorŭ într'unŭ momentŭ, când guvernulŭ englezŭ tractéză cu guvernulŭ din Petersburg. Lordulŭ Dufferin totŭ mereu raportéză despre spíritulŭ de sacrificiu și despre lealitatea, care domnesce în poporațiunea indiană, ce stă sub domnia reginei. Cele mai multe ḍiare din India suntŭ convinse, că Rusia are de gândŭ sĕ absórbă celŭ puținŭ ținuturile de pe lângă Afganistanŭ. Unii ḍicŭ, că acéstă procedere a Rusiei este unŭ precursorŭ alŭ învasiunii în India, că politica ei agrevisă esternă are de scopŭ de a mulcomi spiritele cele agitate din Rusia, ei nu potŭ înțelege cum ar puté periclitá ocuparea Heratului dominațiunea Englesilorŭ din India. In genere pressa indigenă este în contra Rusiei. Unŭ corespondentŭ alŭ ḍiarului »Times« arată, că pe armata, care o dau principii indigenĭ, nu póte pune Anglia multŭ prețŭ, cu tóte că contingentele lorŭ potŭ sĕ numere până la 350,000; din acéstă forță armată de abia a ḍecea parte póte face în rĕsboiu vre-o trébă. După o corespondență a lui ‚Times‘ din Odesa, Rușii ar dispune la hotarele Afganistanului de 20,000 și alte douĕ-ḍecĭ de mii s'arŭ fi aflândŭ în Samarcandŭ și acéstă armată ar puté ajunge până la Heratŭ în trei sĕptĕmânĭ. Guvernulŭ rusescŭ a încheiatŭ convențiunĭ cu nisce societățĭ pentru transportarea trupelorŭ pe marea caspică până la calea ferată. Despre lovirea dela Kușkŭ se istorisescŭ urmĕtórele: Oficerii englesĭ atașațĭ la armata afgană arŭ fi chematŭ pe oficerii rușĭ la dejunŭ. Rușii refusară și le mulțămiră dér chemară pe Englesĭ la sine, ḍicêndŭ că ei se află ca la ei acasă. Aceștia primiră și rĕmaseră până séra târḍiu, când fură trimișĭ cu escortă până în taberă la Afganĭ. Generalulŭ Komarov dĕdŭ în escortă câțĭ-va ofițerĭ inteligențĭ, ca soldațĭ, carĭ sĕ iscodéscă forțele Afganilorŭ. In taberă soldații afganĭ observară cum făcură notițe unii dintre soldații din escortă. Se născu o certă, cu care ocasiune sĕ descărcă o pușcă, nu se scie din care parte. Rușii alergară repede în tabĕra lorŭ și îndată apucară cu toții armele. In diminéța următóre Rușii merseră asupra posițiunilorŭ armatei Afganilorŭ. Așa se ḍice, că s'a începutŭ încăerarea de mai de unăḍile dintre Rușĭ și dintre Afganĭ.

*

In privința **atitudinei Turciei** în casulŭ unu rĕsboiu anglo-rusŭ, »Times« și »Pol. Corr.« află din Constantinopolŭ, că Sultanulŭ e hotărîtŭ a observá o strictă neutralitate. Pórta ține multŭ sĕ dovedéscă Rusiei, că ea e decisă a respectá tractatele privitóre la trecerea prin Dardanele. Tóte cercurile turcescĭ suntŭ fórte în grijate de urmările, ce ar puté avea pentru Turcia unŭ rĕsboiu între Anglia și Rusia, chiar dacă ea ar rĕmêné strictŭ neutră. De altă parte se speră, că Anglia se va vedé silită sĕ se retragă din Egiptŭ, ajungêndŭ astfelŭ Turcia érășĭ în drepturile sale. In privința acésta se anunță din Cairo, că între Anglia și Turcia s'au începutŭ tractărĭ seriose în cestiunea Egiptului. Cabinetulŭ englesŭ formuléză cererea sa, ca Pórta sĕ-șĭ pregătéscă unŭ corpŭ de armată, pentru ca în casŭ de trebuință sĕ ocupe Egiptulŭ și sĕ înlocuiască trupele englese în Sudanŭ. Englesii însĕ punŭ condițiunea, ca trupele turcescĭ sĕ fie comandate de oficerĭ englesĭ, ceea ce însă Pórta ar fi refusatŭ.

*

Cercurile din Berlinŭ iau partea Rusiei ḍicêndŭ, că **Pendșdehulŭ sĕ se cedeze acesteia.** Ele mai ḍicŭ, că Afganistanii au ocupatŭ acestŭ ținutŭ la sfatulŭ Angliei. Totŭ acésta o cere și guvernulŭ rusŭ, care ḍice, că ocuparea Pendșdehului de către Afganĭ nu forméză o garanțiă pentru o pace durabilă. »Central News« e informatŭ, că între cabinetele din Lontra și din Petersburg s'ar fi obținutŭ o înțelegere în privința regulării granițelorŭ permanente ale Afganistanului. După acésta Pendșdehulŭ se cedéză Rusiei, consimțindŭ și Emirulŭ sub órecare condițiunĭ. Pe de altă parte ‚Glob‘, vorbindŭ despre înarmările gigantice ale Rusiei, ḍice că ar fi cea mai mare nebuniă din partea Angliei, dacă ar mai lăsa Rusiei timpŭ, ca sĕ se pregătéscă de rĕsboiu. Totŭ astfelŭ ‚Standard‘ și ‚Times‘ îndémnă la rĕsboiu, ḍicêndŭ că Anglia a arătatŭ o răbdare până la lașitate. Nu mai puținŭ rĕsboinice suntŭ scirile din Petersburg. In cercurile informate se asigură, că împĕratulŭ și-a schimbatŭ cu totulŭ părerile asupra conflictului cu Anglia. Până deunăḍĭ nu voia sĕ scie nimicŭ de rĕsboiu, acum însă e dispusŭ tocmai pentru elŭ. Acéstă schimbare a Țarului a adusŭ după sine și publicarea acelei părțĭ din telegrama lui Komarov, ce se suprimase findcă vorbea, cumcă Afganii au fostŭ ațițațĭ în contra Rușilorŭ de către Englesĭ.

Rĕsplata renegaţilorŭ.

Ulciorulŭ merge la fântână până ce se sparge. Renegatulŭ Hunfalvy era preamăritŭ de tóte foile maghiare pe câtŭ timpŭ debutá cu falsificărĭ istorice în potriva Românilorŭ.

L'au pusŭ însĕ pĕcatele pe Hunfalvy Pál, sĕ stăruiască pe lângă Academia maghiară, a căreia membru este, ca sĕ alégă de membru esternŭ în secţiunea limbistică pe Constantin Wurzbach consiliarŭ de curte (Hofrath) în Viena, care în »Biografisches Lexicon« a cutezatŭ a classa pe Kossuth între ómenii muritorĭ.

Mare cutezare, dér mai mare este cutezarea unui »renegatŭ« ca Hunfalvy d'a voi sĕ introducă pe unŭ „Hofrath« à la Wurzbach în templulŭ Academiei maghiare. Étă ce scrie »Ellenzék«:

»Nimenĭ altulŭ, decâtŭ Hunfalvy Pál, (vormals Hundsdörfer) voiesce sĕ introducă pe Wurzbach, pe acestŭ calumniatorŭ alŭ martirului naţionalŭ Kossuth, în Aca demiă. Da, Hunfalvy, acelaş Hunfalvy, care a botezatŭ pe Sĕcui, cea mai curată ginte maghiară, numindu'i cazacĭ maghiarĭ, acelaş Hunfaloy, care încă la 1849 a intrigatŭ a Dobriţinŭ în contra lui Kossuth şi care stă aḑĭ în fruntea clicei, ce a rehabilitatŭ pe Görgey, în fruntea acestei companii a Maghiarilorŭ de tristă figură (gyász magyarok).

Sĕrmanŭ Hundsdorfer. Din mare istoricŭ, cum trecéĭ până erĭ, ai devenitŭ aḑĭ unŭ »Maghiarŭ de tristă figură.» Asta'i rĕsplata tuturorŭ renegaţilorŭ!

—o—

SCIRILE ḐILEI.

In ḑilele acestea M. Sa monarchulŭ va primí în audienţă o deputaţiune polonă, care se plânge că li se polonisézâ mănăstirile de cătră Iesuiţii polonĭ.

—0—

Fabricei de petroleu a d-lui George B. Popŭ i-s'a datŭ favórea, ce o oferă fabricelorŭ legea.

—0—

Dela 1 Septemvre c. se va deschide în Braşovŭ unŭ atelierŭ de lucru pentru elevii scólei germane de meserii.

—0—

Ḑilele acestea primirămŭ broşura ce a publicat'o d. Ladislau Vaida în limba maghiară sub titlulŭ: „Szerény észrevételek a magyar Közmivelődési egyletről, a nemzetiségekről és a sajtorol.» (Modeste observărĭ asupra reuniunei de cultură maghiară, asupra naţionalităţilorŭ şi a presei, Cluşiu, tipografia liceului rom. cat. 1885 (Preţulŭ 1 fl). — Vomŭ reveni asupra acestei interesante broşure.

—0—

D. prof. Iónŭ Drogli a ţinutŭ Marţĭ în 2 Aprilie v. o prelegere despre Voevodulŭ Moldovei Stefanŭ cel Mare în sala societăţei »Armonia« din Cernăuţĭ.

—0—

M. S. Regele României a binevoitŭ a conferi urmĕtórele decoraţiuel, scrie „Românulŭ." D-nii maiorŭ baronŭ Fleisser, adjutantŭ alŭ M. S. Impĕratului Austriei, şi maiorulŭ Englisch Poparicĭ, şefŭ alŭ statului maiorŭ alŭ divisiunei 22 de infanteriă, au fostŭ decoraţĭ cu crucea de comandorĭ ai „Stelei României.« D. generalŭ de brigadă de Oestereich, şefŭ de secţiune la comitetulŭ sciinţificŭ-administrativŭ militarŭ alŭ Austro-Ungariei, a fostŭ numitŭ mare ofiţerŭ alŭ »Stelei României.«

—0—

Partida independenţei a hotărîtŭ, sĕ nu priméscă proiectulŭ modificatŭ pentru reforma camerei magnaţilorŭ.

—0—

Societatea macedo-română din Bucurescĭ »Lumina« va ţine ântêia adunare trimestrială la 5 Maiu, ḑice »Voinţa Naţională.« In aceea adunare se va dá sémă de lucrările comitetului şi se vorŭ alege membri de onóre şi protectorĭ, după o listă propusă de comitetŭ, în care listă figuréză M. S. Regina Elesabeta, princesa Alina Ştirbey, princesa Elena Ghica (Dora d'Istria), d-nii I. C. Brătianu, V. Alexandri, Ionŭ Ghica şi alte persóne distinse.

—0—

O corespondenţă din Petersburg adresată ḑiarului »L'Independance belge« spune, că monumentulŭ de bronzŭ, ce guvernulŭ rusŭ şi-a propusŭ a ridica la Plevna, în memoria ofícerilorŭ şi soldaţilorŭ din corpulŭ de grenadirĭ ruşĭ, căḑuţĭ pe câmpulŭ de bătaiă în timpulŭ rĕsboiului ruso-turcŭ, se termină în acestŭ momentŭ la Moscova, şi mai înainte de a fi trimisŭ în Bulgaria, va fi espusŭ 15 ḑile pe câmpia dela Khodynskoe.

—o—

Academia Română.

Dămŭ în resumatŭ raportulŭ generalŭ asupra cărţilorŭ, presentate la premii pentru 1885, de d. B. P. Hăşdĕu:

Domnilorŭ colegĭ! Constituită sub presidenţa d-lui G. Bariţŭ şi avêndŭ de secretarŭ pe d. dr. Brândză, comisiunea pentru defigerea premielorŭ de éstŭ anŭ a ţinutŭ cincĭ şedinte, în cursulŭ cărora s'au cetitŭ următórele dărĭ de sémă:

1. Despre operele d-lorŭ Densuşianu şi Meitani, de d. G. Bariţŭ; 2. Despre opera d-lui Ionescu Gionŭ, de d. N. Ionescu; 3. Despre opera d-lui Arone Densuşianu, de d. T. Maiorescu; 4. Despre opera d-lui Rădoi, de d. I. Negruzzi; 5. Despre operile d-lorŭ dr. Petrescu şi Cobălcescu, de dr. Brândză; 6. Despre opera d-lui Onciulŭ de P. S. S. episcopulŭ Melhisedecŭ; 7. In fine, de subscrisulŭ o privire sintentică asupra totalităţii cărţilorŭ presentate la premiare, coprinḑêndŭ între altele aprecierea lucrărilorŭ d-lorŭ Xenopolŭ şi Vasile Ionescu.

Voiu începe prin a eliminá din verdictulŭ meu personalŭ o lucrare cu totulŭ afară din sfera sciinţelorŭ antropologice, astfelŭ că nu suntŭ de locŭ competinte de a o judecá, fie în trăsurĭ câtŭ de generale, şi anume: »Studii geologice şi paleontologie de d. Gr. Cobălcescu.« Voiu eliminá apoi din discuţiune cele două cărticele de d. Vasile Ionescu, dintre carĭ una pórtă titlu de „Legile istorice carĭ esplică limba română.« In fine, voiu eliminá »Negriada» de d. Arone Densuşian.

După aceste eliminărĭ prealabile, trecŭ la celelalte operĭ supuse apreciărilorŭ nóstre în vederea celorŭ două premii din acestŭ anŭ.

Dintêiu lucrarea d-lui A. Xenopolŭ: „Teoria lui Rösler,« prin care d-sa a luatŭ asupră'şĭ o sarcină nu tocmai uşóră, de a spulberá »Romänische Studien« ale rĕposatului profesorŭ dela Gratz. Teoria lui Rösler este o negaţiune; bună séu rea, ea se susţine pe câtŭ nu vine cineva s'o dărîme printr'o sistemă de doveḑĭ. Acéstă sistemă trebue sĕ cuprindă celŭ puţinŭ una din două: 1. Séu nouĕ fântânĭ istorice, descoperite în urma lui Rösler; 2. Séu studiulŭ comparativŭ alŭ limbei române, în care se cuprinde întréga neîntreruptă istoriă a naţionalităţii nóstre, începêndŭ dela colonisare şi până astăḑĭ. Ei bine, d. Xenopolŭ n'a descoperitŭ contra lui Rösler nicĭ o nouă fântână istorică, ci numai culese pe cele de multŭ cunoscute. Iată de ce cartea d-lui Xenopolŭ nu se póte premiá.

Ca limbă, din contră, este bine scrisă cartea d-lui Ionescu Gion: »Ludovicŭ XIV şi Constantinŭ Brâncoveanu." E bine scrisă, deşi stilulŭ e prea coloratŭ. Tênĕrŭ încă şi plinŭ de vervă, autorulŭ va puté sĕ devină unŭ eminentŭ istoricŭ. D. Ionescu Gion ḑice într'unŭ locŭ: »datoria de căpetenia a orĭ cărui studiu istoricŭ este înlănţuirea faptelorŭ..." Da, aşa este, însă mai ântêiu faptele cele de înlănţuitŭ trebuescŭ strînse, culese de pretutindenĭ una câte una, până ce se face o mare grămadă. Vorbindŭ despre Brâncoveanu, d. Ionescu sĕ fi citatŭ Condica visteriei dela 1694 şi cartea lui Del Chiaro dela 1718, două importante isvóre pentru istoria lui Brâncoveanu.

Lucrarea d-lui de Onciulŭ »Manualulŭ de archeologiă biblică« nu e tocmai rĕu scrisă. D-sa a făcutŭ o bunicică cumpilaţiune după Baehr, de Wette, Keil şi Saalschütz, însă o compilaţiune, fie-câtŭ de bună, rămâne totŭ compilaţiune.

Şi mai puţinŭ originală, negreşitŭ, este cartea d-lui I. Rădoi: »Manualŭ séu călăusa cetăţênului în materiă judiciară", o voluminósă colecţiune de formulare. Din punctulŭ de vedere practicŭ, fără dóră şi póte, este o carte folositóre; ca redacţiune, érăşĭ nu amŭ nimicŭ de ḑisŭ contra; pentru labóre materială, complimentele şi chiar condolenţele mele d-lui Rădoi, dér premiu nu.

De câtŭ d. de Onciulŭ şi d. Rădoi, este fără alăturare mai originală opera d-lui Meitani: »Studii asupra Constituţiunei Românilorŭ« şi apoi e o muncă şi iarăşĭ o muncă, nu glumă. Iată deja alŭ 9-lea volumŭ! Noi respectămŭ sciinţa şi mai alesŭ persistinţa autorului, dér nu avemŭ încătrău, trebue sĕ'i spunemŭ făr' de a ocoli, că întreprinderea d-sale este în principii necóptă. Epoca d-lui Meitani e peste unŭ secolŭ.

Epoca de astăḑĭ este a d-lui Haretŭ. Ca inspectorŭ generalŭ alŭ scólelorŭ, d-sa presentase ministrului instrucţiunei publice unŭ raportŭ de actualitate. Mergŭ rĕu scólele în România, fie, însĕ nu mergŭ nicĭ pe jumĕtate aşa ḑe rĕu precum i se pare colegului nostru şi amicului meu Haret. Dacă despre tóte ramurile de activitate în Român'a s'ar publica raporturĭ de acéstă natură, România întrégă ar trebui ştérsă din cartea popórelorŭ, căcĭ nu merită sĕ mai trăiască. Şi totuşĭ sunt sigurŭ, că d. Haret, unulŭ din membrii cei mai distinşĭ aĭ corpului nostru universitarŭ, a scrisŭ din convincţiune şi din dorinţa de a îndrepta lucrurile, ér nu pentru a face gălăgiă.

Cartea d-lui Petrescu: »Elementele de terepeutică şi materiă medicală,« două tomurĭ în patru volume, ne oferă resultatulŭ unei muncĭ de 20 de anĭ. Măi tóte medicamentele descrise în acestŭ tractatŭ au fostŭ verificate de visu, la patulŭ bolnavului, aducêndŭ uneorĭ pe d. Petrescu la descoperirĭ importante. Lucrarea d-lui Petrescu, originală ca fondŭ şi bine scrisă ca formă, este menită cu totŭ dreptulŭ a ocupa primulŭ locŭ în marea sĕrăciă a literaturei nóstre medicale. Unŭ eminentŭ profesorŭ alŭ Facultăţei de medicină din Bucurescĭ, d. dr. Demostene, nu s'a temutŭ a mĕ asigura că opera d-lui Petrescu merită a figura alăturĭ cu ale celorŭ mai renumiţĭ terapeutiştĭ italianĭ, ca Rasoni séu Giaconini.

Dar nu eu, ci colegiii noştrii d-nii Dr. Felix şi Brândză sunt competinţĭ de a se pronunţa în acéstă cestiune cu o deplină cunoscinţă de causă.

De aceea, revenindŭ la o sferă unde suntŭ eu mai acasă, trecŭ d'a dreptulŭ la cartea d-lui N. Densuşianu: »Revoluţia lui Horia în Transilvania şi Ungaria, 1784—1785«. Iată cea d'ântêiŭ şi singură până acum lucrare pe deplin seriósă asupra istoriei moderne a Românilorŭ, adecă nepărtinitóre, scrisă cu unŭ spiritŭ rece, combinândŭ elementele sale într'un modŭ metodicŭ şi — mai presusŭ de tóte — lucrare intemeiată pe o cunóscere directă a tuturorŭ fântânelorŭ.

Din tóte apreciările de mai susŭ, asupra celorŭ douĕ-sprecece cărţĭ ce se presintă de astă-dată la premiare, conclusiunea mea este: 1. A se acorda d-lui dr. Petrescu marele premiu Năsturelŭ-Herăscu, nu numai ca rĕsplată a unei activităţĭ personale de o viéţă întrégă, dar totŭ-odată ca unŭ indemnŭ colectivŭ la muncă pentru juna pleiadă a medicilorŭ românĭ. 2. A se acorda d-lui N. Densuşianu premiulŭ Eliade-Rădulescu pentru o lucrare fórte consciinţiósă, care va contribui multŭ a închide pe viitorŭ în România epoca istoriografiei melodramatice, după cum s'a închisŭ de câtŭ-va timpŭ aceea a filologiei sentimentale.

Insciinţare.

După decisiunile luate de Academia română în sesiunile de până la anulŭ 1885, concursurile propuse de Academiă suntŭ cele următóre:

I. „Premiulŭ Năsturelŭ-Herescu« din Seria B, de 4000 lei, se va decerne, în cursulŭ sesiunii generale din Martie—Aprille 1886, unei cărţĭ scrise în limba română cu conţinutŭ de orĭ ce natură, care se va judecá mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuariu până la 31 Decemvre 1885.

II. »Premiulŭ Statului Lazarŭ«, de 5000 lei, se va decerne, în cursulŭ sesiunii generale din Martie—Aprilie 1886, unei cărţĭ scrise în limba română cu conţinutŭ scienţificŭ, care se va judecá mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuariu 1884 până la 31 Decemvre 1885, séu celei mai importante invenţiunĭ scienţifice făcute dela 1 Ianuariu 1884 până la 31 Decemvre 1885.

NB. Concurenţii la aceste premii vorŭ binevoi a trimite la cancelaria Academiei române în Bucurescĭ — Palatulŭ universităţii — operele lorŭ, carĭ vorŭ fi în condiţiunile de timpŭ aci însemnate, în câte 12 exemplare, până la 31 Decemvre 1885.

III. „Marele Premiu Năsturelŭ-Herescu" din Seria B, în sumă de 12,000 lei, se va decerne, în cursulŭ sesiunii generale din Februariu—Martie 1889, unei cărţĭ scrise în limba română cu conţinutŭ de orĭ ce natură, care se va judecá mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuariu 1885 până la 31 Decemvre 1888.

NB. In privinţa premiilorŭ »Năsturelŭ-Herescu" se punŭ în cunoscinţa publicului urmĕtórele disposiţiunĭ din codicilulŭ rĕposatului întru fericire C. Năsturelŭ-Herescu:

B. Premii pentru opere publicate.

»In totŭ anulŭ Societatea Academică română va avé a premiá, din veniturile fondului Năsturelŭ, o carte tipărită originală, în limba română, care se va socoti de cătră Societate ca cea mai bună publicaţiune apărută în cursulŭ anului.

Insĕ aceste premie vorŭ fi de două specie:

1. In trei anĭ consecutivĭ, d'a rêndulŭ, se va decerne câte unŭ premiu de patru mii lei, No. 4000 L. n. minimum, la cea mai bună carte apărută în cursulŭ anului espiratŭ;

2. Iară în alŭ patrulea anŭ se va decerne unŭ premiu fixŭ de lei 12,000, carele se va numi »Marele premiŭ Năsturelŭ«, operei care va fi judecată ca publicaţiunea de căpetenia, ce va fi apărutŭ în cursulŭ celorŭ patru anĭ precedenţĭ. Acestŭ premiu nu se va puté decerne unei lucrărĭ, care va fi obţinutŭ deja unulŭ dintre premiele anuale, decâtŭ defalcândŭ dintr'însulŭ valórea premiului precedinte.

Operele, ce se vorŭ recompensa cu acéstă a doua seriă de premie, vorŭ tracta cu preferinţă despre materiile urmĕtóre:

a) Scrierĭ seriόse de Istoriă şi sciinţele accesorii ale istoriei, preferindu-se cele atingĕtóre de istoria ţĕrilorŭ române;

b) Scrierĭ de Religiunea ortodoxă, de morală practică şi de filosofiă;

c) Scrierĭ de sciinţe politice şi de Economia socială;

d) Tractate originalĭ despre Sciinţele esacte;

e) Scrierĭ enciclopedice, precum dicţionare de istoriă şi geografiă, în carĭ sĕ intre şi istoria şi geografia României; Dicţionare generale séu parţiale de sciinţe esacte, de arte şi meserii, de administraţiune şi jurisprudenţă, şi alte asemenĭ lucrărĭ utile şi bine întocmite;

f) Cărţĭ didactice de o valóre însemnată ca metodŭ şi ca cuprinsŭ;

g) Dicţionare limbistice în limba românéscă, mai alesŭ pentru limbele antice şi orientale, adecă limba latină, elenă, sanscrită ebraică, arabă, turcă, slavonă veche şi altele;

h) Publicaţiunĭ şi lucrărĭ artistice de o valóre seriósă, adecă relative la artele plastice, architectură, sculptură, pictură, gravură şi chiar opere musicale seriόse, pe carĭ aceste tóte Societatea Academică română le va puté apreţiá atuncĭ, când îşĭ va întinde activitatea ei şi asupra tuturorŭ materielorŭ de Frumóse-Arte;

i) Scrierĭ de pură literatură română, în prosă şi

în versurĭ, precum poeme, drame și comedii serióse, — mai alesŭ subiecte naționale, — și orĭ ce alte opere de înaltă literatură. Acestora mai cu sémă așŭ dori sĕ se acorde »Marele Premiu Năsturelŭ«, când vorŭ fi judecate ca avêndŭ unŭ meritŭ cu totulŭ superiorŭ, spre a se da astfelŭ o încuragiare mai puternică desvoltării literaturei naționale.«

La acestea se mai adaugă următórele disposițiunĭ luate de Societatea Academică:

1. La concursurile acestorŭ premii se potŭ presentá și opurĭ preînoite în nouĕ edițiunĭ, carĭ se vorŭ fi retipăritŭ în cursulŭ anului de autorĭ în viéță.

2. După cuprinderea chiar a testamentului, traducțiunile în limbĭ strĕine suntŭ escluse dela concursŭ; se va face însĕ esceptiune pentru acele traducțiunĭ de pe opurĭ strĕine clasice, carĭ:

a) séu prin dificultățile învinse ale unei perfecte reproducerĭ în versurĭ românescĭ, vorŭ constitui adevĕrate opurĭ literare ale limbei române;

b) séu prin anexarea de elucidărĭ și de note sciințifice, cu totulŭ proprie traducĕtorului, își vorŭ fi însușitŭ meritele unorŭ lucrărĭ originale în limba română.

3. Cărțile premiate de Academia română din alte fondurĭ ale sale séu cele tipărite din inițiativa și cu spesele ei, nu potŭ intră la concursŭ pentru premiile Năsturelŭ din seria B.

4. Premiile Năsturelŭ din seria B. se potŭ acorda nu numai unorŭ opurĭ complete, ci și părții unui opŭ tipăritŭ în cursulŭ anului, cu condițiune însă ca acéstă parte sĕ fie de valórea și de întinderea unui volumŭ și nu de ale unei simple fáscióre, (minimum 400 pag. formatŭ în 8^0. garmond).

5. Premiarea unei părțĭ a unui opŭ la unŭ concursŭ anualŭ nu impedică premierea unei alte părțĭ a aceluiașĭ opŭ la unŭ concurs posteriorŭ.

6. Opurile anonime și pseudonime vorŭ puté fi admise la concursulŭ cărțilorŭ tipărite, iar autorii lorŭ, spre a primi premiile acordate, vorŭ trebui sĕ justifice proprietatea lorŭ. (Va urma).

Iobagii de aḑĭ.

Solovĕstru, în 8 Aprilie 1885.

Onorată Redacțiune!

După ce trecù sĕptĕmâna patimilorŭ domnului nostru Isusŭ Christosŭ și după ce petrecurămŭ cu pace sfintele sĕrbătorĭ ale învierei, cugetamŭ, că baremĭ pe cât-va timpŭ dacă nu mai multŭ, până ce vorŭ ara și sĕmĕnă bieții ómenĭ, vorŭ fi delăturate tóte torturele locuitorilorŭ acestei comune. Dér amarŭ m'amŭ înșelatŭ, că torturile, muncile și reținerea bietului poporŭ dela economia sa cu o nouă furiă se reîncepŭ și écă cum:

Astăḑĭ în 8 Aprilie a. c. desŭ de diminéță vinŭ — vedĭ bine, în urma vr'unui ordinĭ mai înaltŭ alŭ domnilorŭ puternicĭ — doĭ gendarmĭ armațĭ din creștetŭ până în talpe și împreună cu primarulŭ și subprimarulŭ comunei nóstre Solovĕstru cutrierară dela casă la casă scoțêndŭ ómenii la *facerea drumuriloru*, împărțindŭ mandatŭ strictŭ, ca de fiecare părechiă de vite ce âmblă în jugŭ sĕ facă câte 2 prisme pe stradele comunei, ér câte una la drumulŭ ce duce la băile (scaldele) dela Iabenița, și câte una la drumulŭ dela capulŭ dealului, cu totulŭ patru prisme. Deși ambele aceste 2 drumurĭ trecŭ prin hotarulŭ comunei Solovĕstru, și încă primulŭ trece curmeḑișŭ prin capulŭ de susŭ alŭ hotarului — dela drumulŭ de țéră ce merge către Gurghiu până la podulŭ de peste rîulŭ Gurghiului, ér alŭ doilea e érășĭ pe marginea hotarului de-a drépta susŭ amintitului rîu, carele vine dela Reghinŭ și trece ér la băile dela Iabenița, totușĭ nicĭ o suflare de omŭ din acéstă comună nu are folosŭ séu vr'unŭ interesŭ de aceste căĭ, căcĭ nimenĭ din comuna nóstră nu umblă pe ele, ci folosulŭ celŭ mare e séu alŭ băilorŭ sĕrate dela Iabenița, cari suntŭ proprietatea fiscului regescŭ, séu dóră alŭ arĕndatorului acestorŭ băi, adecă orĭ și cine altulŭ are folosŭ, numai bietulŭ poporŭ din Solovĕstru nu.

Acum după ce bietulŭ poporŭ, în érna acésta lungă, care a ținutŭ câtŭ douĕ ernĭ de altădată, a consumatŭ totŭ nutrețulŭ vitelorŭ, ba încă și-au descoperitŭ și casele și șurile ce au fostŭ acoperite cu paie și acestea le dau vitelorŭ sĕ nu piară de fóme, căcĭ érba, fiind secetă și vêntŭ rece, nu a rĕsăritŭ; acum cândŭ bietulŭ economŭ voesce sĕ-șĭ are și samene puținteluŭ câtŭ îlŭ are, căḑêndu-le vitele în brasdă slăbite de multa fóme ce o tragŭ, neavêndŭ nicĭ de unde sĕ cumpere nutrețŭ, de ar dá omulŭ orĭ câtŭ; acum, ḑicŭ, e silitŭ bietulŭ omŭ a-șĭ lăsa pĕmêntulŭ brăsdatŭ și a merge în urma înaltului mandatŭ sĕ facă drumurĭ bune către băile fiscului, fără ca sĕ-lŭ întrebe cineva, că are ceva folosŭ de acéstă muncă a sa séu nu. Astăḑĭ lucră bietulŭ poporŭ într'o formă în darŭ. Ca mâne orĭ ca poimâne va trebui sĕ lucre, ca sĕ capete banĭ sĕ plătéscă celea 6 ḑile de lucru pentru drumulŭ comitatului, pentru cari ḑile acéstă comună solvesce suma de 425 fl. 40 cr. totŭ dela amărîtulŭ poporŭ. Acum când bietulŭ țĕranŭ e silitŭ sĕ-șĭ lase puțina lui economiă în scirea lui Dumneḑeu, și dênsulŭ sĕ mérgă sĕ facă drumurĭ, pe carĭ sĕ-șĭ petrécă cei ce-lŭ mulgŭ și tundŭ, tóte acestea, ḑicŭ, pentru dênsulŭ nu suntŭ altŭ ceva, de câtŭ timpulŭ patimilorŭ și timpulŭ suferințelorŭ amare, fiind astrînsŭ la muncă ḑilnică, ba potŭ ḑice că *la muncă încă mai silnică, ca pe timpulŭ celei mai grele iobăgii*. P'atuncĭ nu ședeau gendarmii înarmațĭ, cum au statŭ astăḑĭ, din ḑori de ḑi până la apusulŭ sórelui, după bieții ómenĭ, mânațĭ ca și vitele de ómenii lipsițĭ de tótă compătimirea și consciința. Ce ochiu de omŭ nu va lăcrămá vĕḑêndŭ pe făptura lui Dumneḑeu la dejositórea stare de animale acum în poreclitulŭ secolŭ alŭ culturei și civilisațiunei?

Mulțĭ dintre onorații lectorĭ ai bĕtrânei »Gazete« vorŭ ține de cei mai fericițĭ ómenĭ pe locuitorii din ținutulŭ și de pe valea Gurghiului, căcĭ în acestŭ ținutŭ vine la vênătóre de urșĭ Alteța Sa prințulŭ de corónă Rudolfŭ, viitorulŭ nostru Împĕratŭ și Rege, cu mai mulțĭ principĭ străinĭ, cugetândŭ mai încolo unii cari până acum nu au avutŭ ocasiune a visita acestŭ ținutŭ și acéstă vale, că pe aicĭ va fi cine scie ce locŭ fructiferŭ și îmbelșugatŭ de totŭ felulŭ de fructe, și opinândŭ, după ce a cetitŭ unele corespondințe esagerate — că cine scie ce bine mare și fericire vine pentru poporulŭ acestui ținutŭ cu sosirea Inalțilorŭ óspețĭ.

Așa ar fi și nicĭ nu dubitéză nimenea despre buna voință și dorulŭ fierbinte alŭ Altețelorŭ Lorŭ de a'șĭ ferici pe viitorii lorŭ supușĭ, căcĭ vĕḑurămŭ când Alteța Sa prințulŭ fù prima dată aicĭ în acestŭ ținutŭ nu numai că solvi cu banĭ frumoșĭ tóte daunele causate de urșĭ între vitele și cucuruzulŭ biețilorŭ ómenĭ, dar încă mai lăsà 100 fl. sĕ se împartă între sĕracii acelorŭ 18 comune din domeniulŭ fiscalŭ; totŭ atuncĭ mai cumpĕrarĕ o mulțime de manufacturĭ dela țĕranele române cu prețŭ bunŭ. Tóte acestea au fostŭ atuncĭ; acum însĕ cu ocasiunea vênătórei din tómna anului trecutŭ ómenii curții abia le-au plătitŭ mânătorilorŭ dela vênatŭ, ér după ce s'au depărtatŭ de acestŭ ținutŭ, mergêndŭ în curtea din Gurghiu ómenii cărora li se aduseră daune în cucuruzŭ făcute de urșĭ fură plătițĭ cu cuvintele: »*vouĕ nu v'a lăsatŭ chiar nimicŭ*.«

Din acestea póte conchide omulŭ, cumcă tălmacii de pe lângă Alteța Sa nu au fostŭ chiar binevoitorĭ de ai poporului acestui ținutŭ!

Locuitorii comunelorŭ din valea séu de pe rîulŭ Gurghiului ca: Solovĕstru, opidulŭ Gurghiu, Orșova, Ibănescĭ, Hodacŭ, Casiva, Adrianŭ, Sămărtinŭ și Iabenița, ca sĕ pótă trăi și snbsista de pe o ḑi pe alta vrêndŭ nevrêndŭ suntŭ avisațĭ la munții și Mocsarulŭ fiscului regescŭ, pe carĭ își veréză câte o părechiă séu douĕ de vite, carĭ apoi vênḑêndu-le își cumpĕră altele mai micĭ și cu ce-i mai întrece își acopere tóte lipsele, carĭ la poporŭ acum suntŭ nenumĕrate. Cu unŭ cuvêntŭ poporulŭ trăesce numai din prăsirea și crescerea vitelorŭ, fiind că pămêntulŭ atâta e de sterilŭ și sĕlbaticŭ, de nicĭ chiar mestécănulŭ nu cresce mai înaltŭ ca unŭ omŭ întregŭ crescutŭ, prin urmare numai décă omulŭ în totŭ anulŭ va pune gunoiu, atuncĭ póte spera la ceva culesŭ bunișorŭ și dacă nu bruméză de timpuriu, cum s'a întêmplatŭ în anulŭ trecutŭ; apoi décă sémănă omulŭ ceva bucate spicóse, acelea așa se umplu de totŭ felulŭ de gozŭ, încâtŭ totŭ la 2 celŭ multŭ la 3 anĭ trebue sĕ schimbe sĕmênța. Tare puținĭ locuitorĭ din aceste comune au atâtea bucate câtŭ li suntŭ de lipsă pentru casa lorŭ, apoi de cei ce vêndŭ bucate de ale lorŭ suntŭ așa de rarĭ ca péna de corbŭ albŭ. Stândŭ astfelŭ lucrulŭ, mai jumĕtate locuitorii acestorŭ comune numai cólea către sf. Rusalii îi vede omulŭ totŭ în cete de câte 80—100 persóne că se ducŭ la câmpiă la săpatŭ în parte, săpândŭ la curțile și proprietarii cei marĭ 2/5 lorŭ și 3/5 proprietarului.

In acestŭ modŭ și în acésta formă își câștigă bietulŭ poporŭ mămăliga de tóte ḑilele, căcĭ pânea e delicateță pe aicĭ. (Va urma)

DARE DE SEAMĂ

despre veniturile și spesele balului Reuniunei femeilorŭ române din Aradŭ datŭ în 5 Februariu 1885.

1. Din bilete 328 fl. — 2. Din suprasolvirĭ dela următorii domnĭ: Ilustritatea Sa Dlŭ Ioanŭ Mețianŭ episcopŭ 8 fl., Iosifŭ Cociuba 3 fl., Petru Suciu 3 fl., Vasiliu Mangra 1 fl., Iancoviciŭ 1 fl., Augustinŭ Hamsea 1 fl., Ioanŭ Cornea (Repsig) 80 cr., Neszli 1 fl., Ilie Borganŭ 1 fl., P. Suciu (Orade) 1 fl., Demetriu Bonciu 3 fl., I. Mareșŭ 1 fl., Lazarŭ Jonescu 1 fl., A. Karacsonyi 1 fl., Sava Macinicŭ 1 fl., I. Botto 10 cr. Dr. N. Oncu 5 fl., Kell Lipót 2 fl., Aureliu Suciu 10 fl Suma: 44 fl. 90 cr.

3. Din contribuirĭ și colecte: Iakabfi Géza 5 fl., Steiniczer Imre 1 fl., M. Besanŭ, Lugoșŭ 3 fl., Ana Dogariu 5 fl., Petru Bogdanŭ, Crisciorŭ 1 fl., Ioanŭ Țĕranŭ, Lipova 3 fl., Eugen și Alesandru Mocsonyi 10 fl., Aureliu Maniu, Oravița 5 fl, Dr. Atanasiu Șandorŭ 5 fl., D-na Catarina Pagubă 5 fl., Leucuța, Șimand 2 fl., archimandritulŭ Zsivkovics 2 fl., Vincențiu Babeșŭ 4 fl., Antoniu Mocsonyi 4 fl., Alesandru Mocsonyi 4 fl., Fabiu Rezei 5 fl., Nicolau Olteanŭ 5 fl., Emanuilŭ Ungureanŭ 5 fl., Silviu Reze (Orade) 1 fl., Georgiu Fehér (Ineu) 5 fl., Stefanŭ Antonescu Lugoș 3 fl: D-na vĕduva Popoviciŭ 2 fl; D-na Elena Nicodinovicĭ 2 fl; Voicu Hamsea 3 fl; Dr. Ciaclan, Peșca 2 fl; Franciscŭ Hosu, Deva 1 fl; Ioan Suciu, B. Comloș 2 fl; Vasiliu Ignat, Beiuș 3 fl; Prin colecta D-lui Ioan Mladin din Curticiŭ: Iulia și Silvia Bocșan 2 fl; Silvia Tamașdan 2 fl; V Miron 3 fl; Emilia Popescu 5 fl; Flórea Albiciu 2 fl; Aloisia Goldiș 2 fl; Ecaterina Popovicĭ 2 fl; Rocșiu 1 fl; Irina și Emilia Răducan 5 fl; T. Budai 1 fl; Carolina Mladin 2 fl; Ioan Mladin jun. 2 fl.

Prin colecta d-lui Iosif Botto în Nagylak: Vincențiu Marianoviciŭ 2 fl; Georgiu Șerban 2 fl; M. Chicin 2 fl; Pețanŭ 1 fl; P. Pallo 1 fl; M. Farkas 1 fl; Daloș István 1 fl; Könyves Samu 50 cr; S. Lugoșan 1 fl; Ioan Caracioni 1 fl; Ioan Rusu 1 fl; Justin Teucsan 1 fl. Prin colecta Dlui Nicolau Zigre Arade: Ioan Pap 2 fl; Jereteiŭ Beleș 2 fl; Petru Ionaș 1 fl; Nicolau Zigre 2 fl; Priu d-lŭ Adalbert Mihailovicĭ din Șiria 23 fl. Prin colecta d-lui Isidorŭ Popescu: Isidorŭ Popescu 2 fl; Georgiu Popovicĭ 2 fl; Maria Popovicĭ 2 fl; Ioan Gurban 1 fl; Antonia Dunca 2 fl; Teodor Bucatoș 1 fl; Constantin Gurban 5 fl. Prin colecta d-lui Nicolau Popoviciu, Caransebeșŭ: Traian Barzu 1 fl; Dr. Ioan Paul 1 fl; Nicolae Popovici 1 fl; Prin colecta d-lui Justin Popoviciu din B Gyula: Justin Popovicĭ 1 fl; Laczko 50 cr; Georgiu Mișența 75 cr.; Prin colecta d-lui Visarion Roman din Sibiŭ: Esc. Sa Mironŭ Romanulŭ 5 fl; Nicolae Popea 2 fl; Dr. Ilariu Pușcariu 1 fl; Paul Dunca 1 fl; Iacob Bologa 1 fl; Iosif St. Șuluț 1 fl; Gregoriu Mateiŭ 1 fl; Puținŭ dela noi multŭ dela D-ḑeŭ 1 fl; Petru Roșca 1 fl. Caliculŭ 2 fl; Ioan de Preda 1 fl; Basiliu P. de Horsan 1 fl; Maria Dima 1 fl; Dr. Ioan Nemeș 1 fl; Dr. Aurelŭ Brote 1 fl; Ioan Slavicĭ 1 fl; Constantin Bugarszky 1 fl; Petru Nedelcoviciŭ 1 fl; Georgiu Bărițŭ 1 fl; Dr. Ioan Moga 1 fl; Ioan Bădilă 1 fl; Simeonŭ Popescu 1 fl; Alesandru Lebu 1 fl; Constantin Stezar 1 fl; Nicolae Cristea 1 fl; Sabin S. Piso 1 fl; Ioan Ghibu 1 fl; Ioan Popescu 1 fl; Visarionŭ Romanŭ 1 fl; Prin colecta d-lui Paulŭ Fășiă din Vașcoŭ: Petru Dale 2 fl; Cula nica lui Mihaiu 1 fl; Ioan Nica a Sandrului jude 1 fl; Nicolau Ciocan 1 fl; Savu Andru, notarŭ 1 fl; Paulŭ Fășiă 2 fl.

La olaltă 238 fl. 75 cr. Suma totală 611 fl. 65 cr. Se scade spesele balului 255 fl. 25 cr., rĕmâne venitŭ curatŭ 356 fl. 40 cr.

Hermina P. Desseanu. — Presidenta Reuniunei
Letiția Oncu. — Casiera Reuniunei.

DIVERSE.

O ciudată stratagemă pentru descoperirea furului. — Se scie că în Brasilia esistă încă sclavagiulŭ. Negriĭ din Brasilia suntŭ, ca pretutindenĭ, pornițĭ spre furtișagŭ, dér suntŭ atâtŭ de dibacĭ încâtŭ cu greu potŭ sĕ fiă prinșĭ. Cu tóte acestea unŭ plantatorŭ, supĕratŭ fórte că nu póte pune mâna pe furŭ, întrebuință o stratagemă. Elŭ puse la rêndŭ pe toțĭ negrii sĕi, în numĕrŭ de șése-ḑecĭ, și adresându-se către celŭ ce se afla în capulŭ rêndului, îlŭ întrebă décă nu este elŭ autorulŭ furtișagurilorŭ. Negrulŭ neapĕratŭ rĕspunse că nu, și astfelŭ făcură toțĭ până la alŭ cincĭ-ḑecĭ și nouĕlea. Ajungêndŭ la celŭ din urmă, adică la alŭ șése-ḑecelea, plantatorulŭ îi ḑise: »Décă cei cincĭ-ḑecĭ și nouĕ de camaraḑĭ ai tei n'au furatŭ, atuncĭ tu ești furulŭ.« Ș'apoi îi dĕdù câteva loviturĭ de ciomagŭ. D'atuncĭ încoa, când plantatorulŭ trece în revistă pe negrii sĕi în urma unui nou delictŭ, nu este cu greu a găsi unŭ vinovatŭ. Toțĭ ceilalțĭ negrii, carĭ bănuescŭ pe autorulŭ furtului, începŭ sĕ-lŭ scótă afară din rîndulŭ lorŭ.

* *
*

Gură copilăréscă. — O dómnă care obicinuia a se duce în toțĭ anii la băi — pentru a-șĭ căuta sănĕtatea — se plimba prin aleiulŭ băilorŭ, ținêndŭ de mână o copilă a sa, fiindŭ însoțită și de unŭ domnŭ care-lŭ recomanda copilei dreptŭ „papa“ alŭ ei. Copila de odată strigă, arĕtândŭ pe unŭ domnŭ ce trecea: — Mamă! mamă! uite papa din vara trecută.

* *
*

Decorațiune orĭ sgardă? — Unŭ domŭ, care purta la gâtŭ decorația de comandorŭ, vĕḑêndŭ o dómnă la a cărei mână strălucia unŭ frumosŭ briliantŭ, ḑise c'o voce cam tare pentru a fi auḑitŭ: — 'Mĭ place mai multŭ inelulŭ decâtŭ mâna, ḑise domnulŭ. — Și mie, rĕspunse dómna, îmĭ place mai multŭ sgarda decâtŭ dobitoculŭ!

Cursulu pieței Brașovŭ
din 18 Aprilie st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.65	Vênd.	8.67
Argint românesc	»	8.59	»	8.63
Napoleon-d'orĭ	»	9.85	»	9.88
Lire turcescĭ	»	11.10	»	11.15
Imperialĭ	»	10.10	»	10.15
Galbenĭ	»	5.76	»	5.82
Scrisurile fonc. »Albina« . . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	120.—	»	121.50
Discontulŭ » . . .		7—10 % pe anŭ.		

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu

Cursulŭ la bursa de Viena
din 17 Aprilie st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	95.65
Rentă de hârtiă 5%	90.55
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	146.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	106.—
Bonurĭ rurale ungare	102.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C1.75
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.—
Bonurĭ rurale transilvane	100.90
Bonurĭ croato-slavone	100.
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	117 50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	45 75
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	117.80
Renta de hărtiă austriacă	81.25
Renta de arg. austr.	81.60
Renta de aurŭ austr.	106 20
Losurile din 1860	138 80
Acţiunile băncei austro-ungare	848 —
Act. băncei de creditŭ ung.	285 75
Act. băncei de creditŭ austr.	284 60
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.84
Napoleon-d'orĭ	$9.89^1/_2$
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.40
Londra 10 Livres sterlinge	125.40

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 4 Aprilie st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	82	—
Renta rom. amort. (5%)	86	—
» convert. (6%)	85	—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	31	—
Credit fonc. rural (7%)	95	—
» „ „ (5%)	81	—
» » urban (7%)	92	—
» » » (6%)	88	—
» » » (5%)	$77^1/_2$	—
Banca naţională a României	1150	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	290	—
« » » Naţională	220	—
Aurŭ	$15.^1/_2$%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.